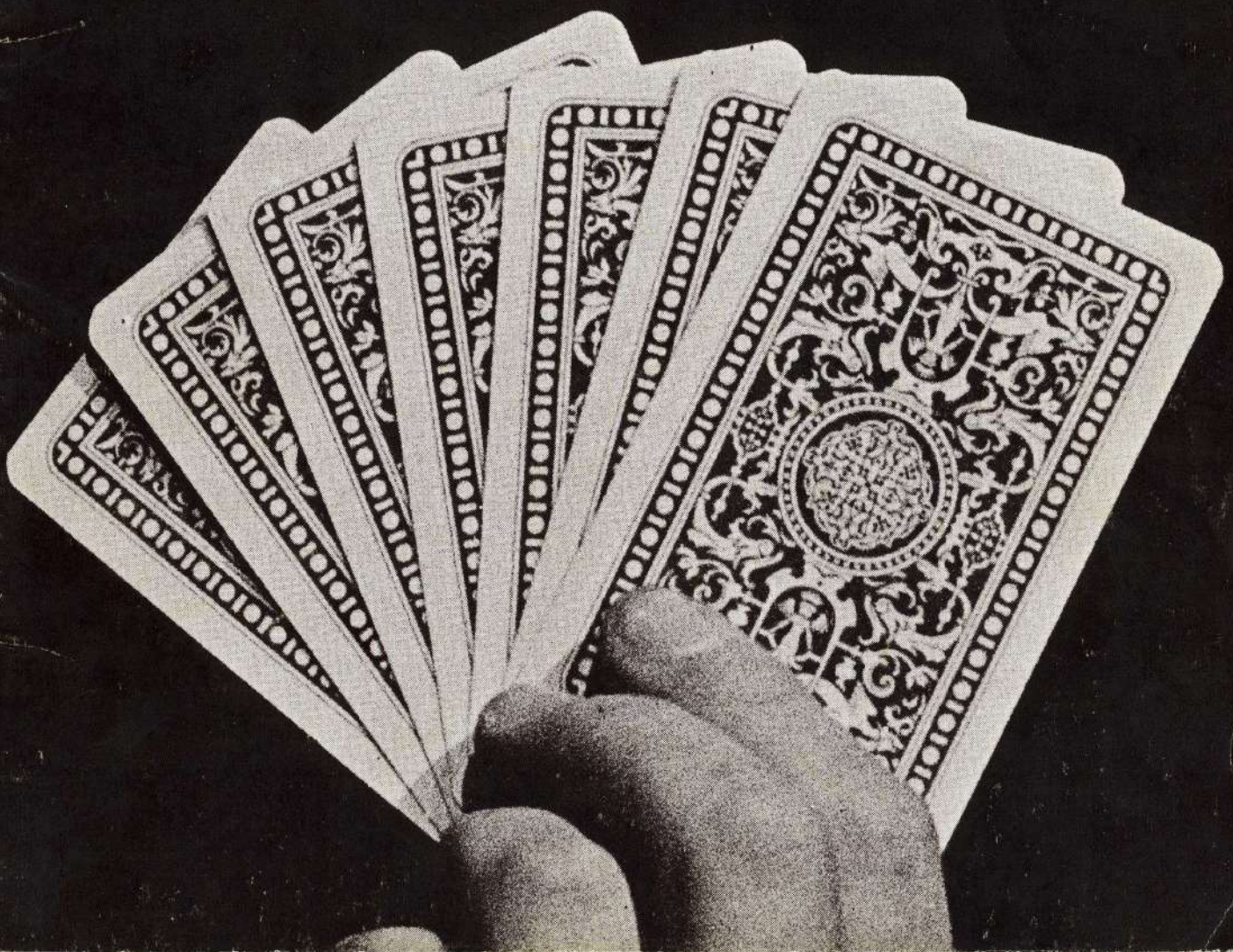

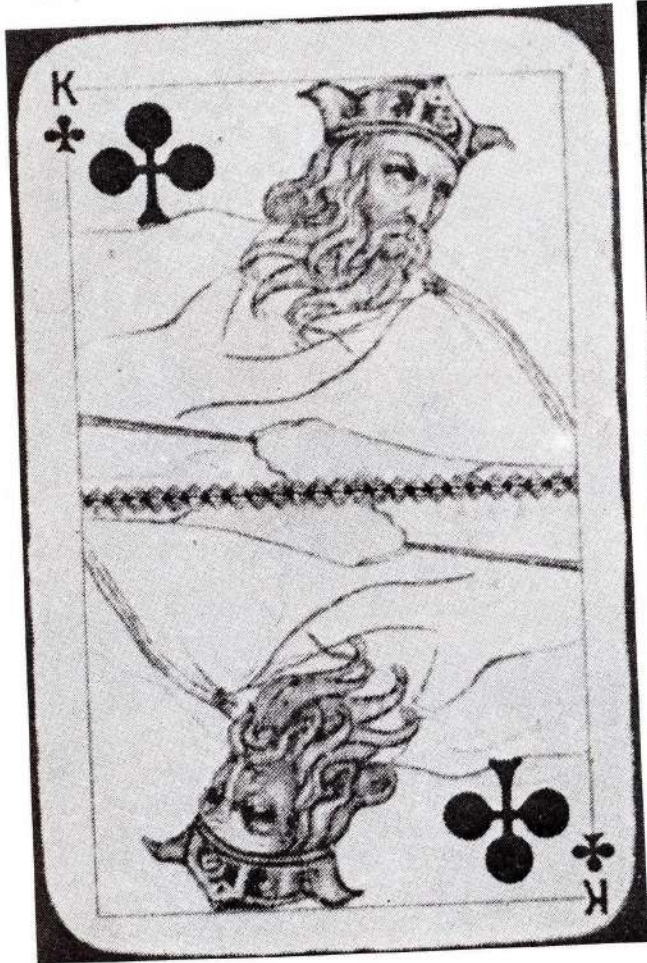
N.V. GOGOL - HRÁČI

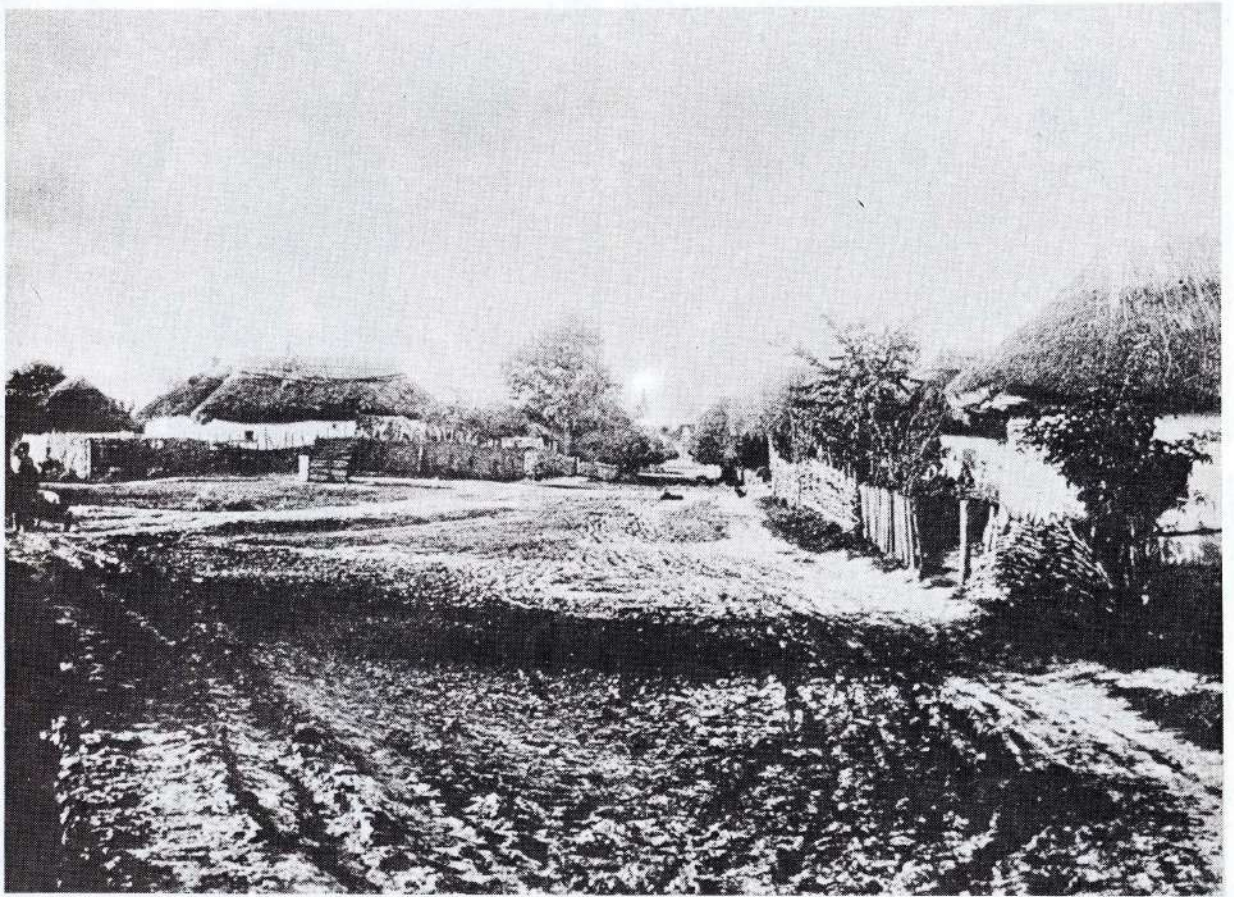

Nikolaj Vasiljevič Gogol se narodil 1. dubna /podle starého kalendáře 20. března/ 1809 ve Velkých Soročincích u Poltavy na Ukrajině v kulturní a ukrajinsky národně probudilé šlechtické rodině /otec V.A. Gogol - Janovskij psal ukrajinské komedie a básně/. Dětství prožil na rodinném statku Vasiljevce, od třinácti let studoval na vynikajícím soukromém gymnasiu v Něžině, kde prý na sebe upozornil zřejmým komicko-mimickým nadáním. Po skončení gymnasia odchází r. 1828 do Petrohradu s touhou zasvětit život veřejné státnické činnosti, stává se však jen subalterním úředníkem nepřilíš důležitých centrálních úřadů. V letech 1833-1834 se neúspěšně pokouší o dráhu vysokoškolského učitele historie; počínaje r. 1835, kdy už celkem obecně platí za jednoho z nejvýznamnějších soudobých ruských spisovatelů, se věnuje výhradně literatuře. Po neomalených výpadech reakce proti uvedení Revizora se r. 1836 uchyluje raději za hranice a v dobrovolné emigraci, přerušované jen občasnými návštěvami ve vlasti, pobývá tam - převážně v Římě - plných dvanáct let. Natrvalo se do Ruska vrací až r. 1848, když předtím vykonal vysilující pouť k „božím hrobů“ do Palestiny. Sužován stupňující se duševní chorobou a literárními nezdary žije ponejvíce v Petrohradě, v Oděse a v Moskvě, kde posléze 4. března /21. února/ 1852 umírá.

S psaním začal již na gymnasiu, knižně debutoval slabou romantickou idylou ve verších Ganc Kjuhelgarten /1829/. Skutečný vstup do literatury však znamenal až cyklus většinou humorně laděných lidových báchorek a příběhů z ukrajinského venkova Večery na samotě u Dikaňky /1. díl 1831, 2. díl 1832/. Na něj navázal povídkový soubor Mirhorod /1835/, zčásti přímo pokračující v polofolklorní tradici Večerů, zčásti dávající už plný průchod satirickým složkám jeho talentu. Ještě výrazněji se tyto složky uplatnily v proslulé pětici tzv. Petrohradských povídek. Vrcholným projevem spisovatelova sociálně i mravně kritického a zároveň pateticko-lyrického génia jsou Mrtvé duše /1842/, třebaže představují vlastně jen 1. svazek původně zamýšlené trojdílné románové skladby o soudobém Rusku; druhý svazek autor poprvé r. 1845, podruhé těsně před smrtí zničil, takže se dochovaly jen jednotlivé partie.

Mirhorod - městečko v Gogolově rodném kraji

Nebylo by marné dřív, než o někom začneme pro-
hlašovat, že se úplně pomátl, že přišel o rozum, než
ho začneme nazývat podvodníkem a lhářem, který
si nasazuje masku světce, než mu začneme připiso-
vat podlé a nízké záměry, položit si otázku: „A. co
když se mýlím já? Vždyť i já jsem jen člověk“. Jde
tady přece o duši. A lidská duše je studna, v níž ne-
dokáže každý dohlédnout až na dno a o níž nelze
soudit a usuzovat pouze podle některých vnějších
příznaků. Často ani nejzkušenější lékaři nedokázali
rozeznat jednu nemoc od druhé a poznali svůj
omyl, až když už pitvali mrtvé tělo.

Autorova zpověď (1847)

Nemohu říci jednoznačně, zda dráha spisovatele
je opravdu mou dráhou. Vím jenom tolik, že v těch
letech, kdy jsem se začal zamýšlet nad svou bu-
doucností (a zamýšlet nad svou budoucností jsem
se začal velmi brzo, v době, kdy všichni mí vrstevní-
ci ještě mysleli na hračky), nenapadlo mě nikdy, že
bych mohl být spisovatelem, i když jsem si vždy
představoval, že ze mne bude člověk vynikající, že
mne čeká široký okruh činnosti, a že dokonce něco
vykonám pro obecné blaho. Domníval jsem se pros-
tě, že toho dosáhnu služebním postupem, že mi to
zaručí státní služba. Proto jsem v mládí velmi silně
toužil po tom, stát se úředníkem. Nepouštěl jsem
to z hlavy nikdy, ať jsem dělal a podnikal cokoliv.

Autorova zpověď (1847)

Naši herci vůbec neumějí lhát. Představují si, že
lhát znamená prostě tlachat. Lhát však znamená ří-

kat lež téměř stejným tónem jako říkat pravdu, říkat
ji tak přirozeně, tak naivně, jak se dá říkat jen prav-
da; a právě v tom tkví celá komičnost lži.

Úryvek z dopisu (1836)

Nejvíce se musíme střežit toho, abychom ne-
upadli do karikatury. Ani na těch nejmenších rolích
nesmí být nic přetaženého nebo triviálního. Na-
opak, herec se zejména musí snažit, aby byl skrom-
nější, prostší a jaksí šlechtnější, než je ve skuteč-
nosti osoba, kterou představuje. Čím méně bude
herec myslet na to, aby rozesmál a aby byl směšný,
tím více se projeví směšnost jeho role. Směšné se
projeví samo zejména ve vážnosti, s níž se zabývá
svou činností každá z postav, vystupujících v ko-
medii. Všichni dělají svou práci pečlivě a přehorli-
vě, ba dokonce s takovým zápalem, jako by šlo
o jejich nejdůležitější životní úkol. Divák poznává
malichernost jejich snažení jen proto, že je osobou
nezúčastněnou. Ale oni sami vůbec neztarují, natož
aby se nadáli, že se jim někdo směje. Dobrý herec,
dříve nežli se upne na drobné podivnůstky a po-
vrchní vnější znaky postavy, kterou má představo-
vat, musí hledět pochopit obecně lidskou náplň ro-
le ... musí uvážit proč je ona role ve hře, musí uvážit,
jaká je hlavní a příznačná starost, pro níž každá
postava žije, kterou se neustále obírá v myšlen-
kách, která jí vězí věčně jako hřebík v hlavě. (...) S
jednotlivými scénami a s maličkostmi si nemusí
dělat velké starosti. Vyjdou mu samy zdařile a hlad-
ce, jen když neztratí ani na minutu z hlavy ten hře-
bík, který je vetknut do hlavy jeho hrdiny. Všechny
ty jednotlivé vnější znaky - jež umí tak šťastně vy-
užívat dokonce i takový herec, který dovede napo-
dobit a vystihnout způsob chůze a gestikulací, ale
nedovede podat roli jako celek - jsou jen barvy, jež

je třeba nanášet teprve tehdy, když je hotova a dobře udělána kresba. To je oděv a tělo role, ale ne její duše. Je však třeba postihnout především právě tuto duši role, a ne její oděv.

Upozornění těm, kdo by chtěli jak se patří sehrát „Revizora“ (1842)

V mládí je člověk vždycky básník, dokonce nemusí být ani spisovatelem; jakmile dospěje, musí si připomenout, že je především člověk, dokonce i když se z něho spisovatel stal ... Dokud je spisovatel mlád, píše hodně a rychle. Představitost ho nepřetržitě pohání. Tvoří a staví si kouzelné vzdušné zámky a není divu, že psaní stejně jako zámky nemá konce. Když už ale není jeho tématem nic než čistá pravda a když jde o to názorně zachytit nejvyšší hodnoty života, život jak má a může na zemi vypadat a jak vypadá zatím jen u nemnoha vyvolených a lepších než ti ostatní, to pak fantazie spisovateli příliš nepomůže; to si musí každou čárku vybojovat.

Z dopisu V.A. Žukovskému (1850)

Puškin mne donutil, abych se na věci podíval vážně. Už dlouho mě přemlouval, abych se pustil do větší práce, a konečně jednou, poté, co jsem mu přečetl jeden stručný nástin nevelké scény, která však na něho zapůsobila silněji než cokoliv, co jsem mu až dosud přečetl, mi řekl: „Jak je možné, že se s tou svou schopností vystihnout člověka a několika čarami jej rázem vykreslit jako živého, že se s těmi schopnostmi nepustíte do většího díla! To je prostě hřích!“ A hned nato začal poukazovat na mou slabou konstrukci, na mé nemoci, které mi

mohou předčasně zkrátit život; dal mi za příklad Cervantesa, který, třebaže napsal několik velmi pozoruhodných a krásných povídek, nebyl by nikdy zaujal to místo, jaké nyní mezi spisovateli zaujímá, kdyby nenapsal „Dona Quijota“, a k dovršení všeho mi dal svůj vlastní námět, z něhož chtěl sám udělat něco na způsob poemy, a který by - jak se vyjádřil - nikomu jinému nepřenechal. Byl to námět „Mrtvých duší“. (Myšlenka „Revizora“ je také jeho.) Tenkrát jsem se vážně zamyslel už i já - tím spíše, že jsem začal přicházet do let, kdy se při všem, co člověk podniká, sama vynořuje otázka: Proč a nač to děláš?

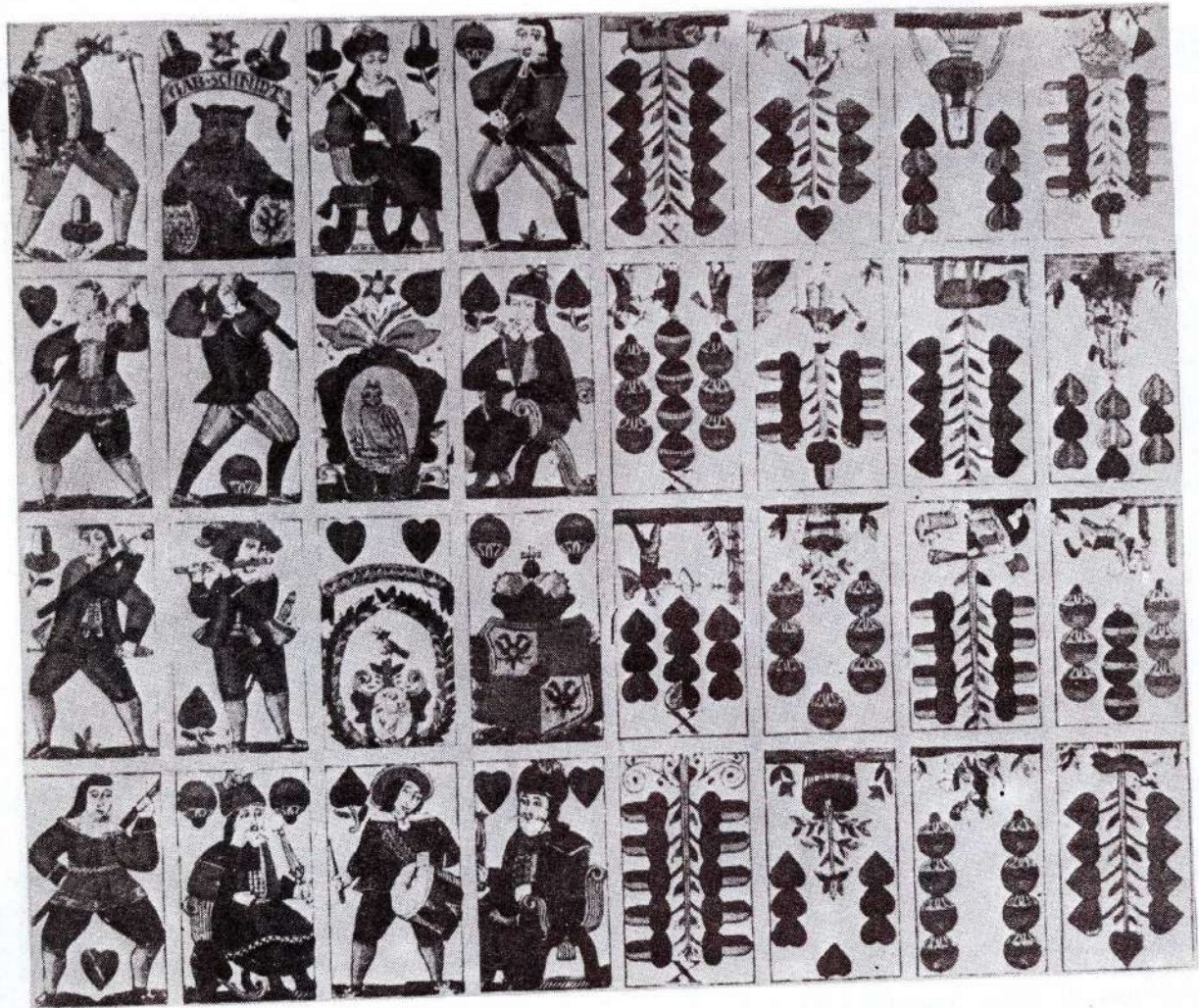
Autorova zpověď (1847)

Nikdy jsem nic nevytvářel ve své fantazii a ani mi to nebylo dáno. Dařilo se mi pouze to, co jsem bral ze skutečnosti, z toho, co jsem dobře znal. Mohl jsem člověka pochopit pouze tehdy, když jsem si dovedl až do nejmenších podrobností představit jeho zevnějšek. Nikdy jsem portrét nemaloval jako obyčejnou kopii. Vytvářel jsem jej, ale vytvářel jsem jej na základě pozorování a úvah, nikoli fantazií. Čím více věcí jsem bral v úvahu, tím byl můj výtvar pravdivější. Musel jsem znát daleko víc než kterýkoli jiný spisovatel, protože stačilo, abych pominul několik drobností a nevzal je v úvahu - a faleš vystoupila u mne na povrch hned výrazněji než u kohokoli jiného.

Autorova zpověď (1847)

Moji hrdinové jsou proto tak blízcí duši, protože z duše vzěšli, všechna má poslední díla jsou historií mé vlastní duše.

Čtyři dopisy různým adresátům o Mrtvých duších (1843)

Okolnosti vzniku komedie *Hráči* nejsou přesně známy. Poprvé byla uveřejněna v Gogolových Sebraných spisech roku 1842. N.J. Prokopovičovi, který se podílel na vydávání Spisů, píše Gogol v srpnu 1842: „Hráče, které teď posílám, jsem dal jen s bídou dohromady. Jejich koncepty byly psány už tak dávno a nečitelně, že mi dalo strašnou práci se v nich vůbec vyznat.“ V prosinci téhož roku oznamuje Gogol napůl v žertu a napůl rozhorleně svému příteli, proslulému ruskému herci M.S. Ščepkinovi: „Že byste se nestyděl, takový nerozum: chcete všechno vsadit na jednu kartu a žádáte, abych Vás nechal k *Ženitbě* připřáhnout ještě, jak říkáte, novou komedii *Hráči*. Za prvé není nová, protože jsem ji napsal už dávno, za druhé to není komedie, ale prostě komická scéna, a za třetí v ní pro Vás ani není role.“

Ščepkin si nicméně Gogolovy rady nebral příliš k srdci, a tak 5. února 1843 měli *Hráči* premiéru. Ščepkin je uvedl v moskevském Velkém divadle při příležitosti své benefice společně s *Ženitbou*. Sám hrál roli Utěšitele.

Z několika málo známých faktů lze usoudit, že v definitivní podobě byli *Hráči* napsáni až roku 1842, avšak na základě konceptů podstatně starších, pocházejících zřejmě z neplodnějšího období Gogolovy literární činnosti - poloviny třicátých let. Je pravděpodobné, že *Hráči* vznikli ve stejné době jako dvě Gogolovy nejslavnější a nejhranější komedie *Ženitba* /1833/ a *Revizor* /1835/. Tuto domněnku však problematizuje skutečnost, že *Hráči* se v mnohém od těchto komedií liší a jsou svého druhu výjimkou v celé Gogolově tvorbě. Z autorovy korespondence vyplývá, že i on si jistě rozdíl uvědomoval a vážil si například *Hráčů* více než *Ženitby*.

Gogol bývá, a ne neprávem, označován za zakladatele ruského literárního realismu. Jeho pohled na skutečnost již není ve většině případů romantický ani ve volbě námětů, ani ve způsobu jejich zpracování. Autor sám tvrdil, že jeho námětem je životní banalita, malichernosti soudobé společnosti. Reálné zobrazení malichernosti se však samo může velmi snadno stát malicherným. Gogol proto zveličuje malichernost a banalitu každodenního života tak, aby rázem bila do očí, aby byla zřetelná, aby byla představena jako jeden z nejtýpějších komponentů života, kterým stojí za to se zabývat a který nás paradoxně může dovést k obecnějšímu zobrazení lidské existence.

Vědomé zobrazování všednosti jako jedné ze základních forem bytí člověka vytrženého společenským vývojem z tradičních primárních vztahů a vazeb a obtížnost racionálního zhodnocení a reálného uchopení této skutečnosti, dovedly v touze po jejich realistickém zachycení Gogola k používání prostředků nadsázky, fantastiky, groteskní deformace a staly se tak základem stylu, který lze s jistými výhradami nazvat stylem realistické groteskní fantastiky.

Tato metoda se nejplněji projevuje v románu *Mrtvé duše*, lze ji však spatřovat i v nejčastěji uváděných Gogolových komediích *Ženitba* a *Revizor*. Postavy obou těchto her jsou od první do poslední spíše trestí určitých typických špatných lidských vlastností než komplexně zpodoběnými lidmi. Při jejich charakterizaci Gogol nešetří prostředky, které jsou s to učinit je co nejsměšnějšími. Postavy mají směšná jména, dostávají se do groteskně nadsazených komických situací, které jsou ještě umocňovány komediálními mikrosituacemi využívajícími

jazykových bonmotů a autorovy ironické slovní hyperboly. Tento postup je účinnější v Revizorovi, kde se Gogol prostřednictvím svých hrdinů dotýká ožehavých věcí veřejných, zatímco Ženitba poukazuje spíše na privátní anomálie Gogolem milované i nenáviděné ruské duše.

Ve srovnání s takto vyostřeným autorovým viděním v Ženitbě a v Revizorovi vypadají Hráči na první pohled mnohem reálnější a jednodušší. Gogol si pravda ani tady občas neodpustí pojmenovat své postavy tak, že - řečeno s ním - vysloví-li taková jména, aby ses vzápětí pokřičoval. Jinak ovšem pracuje naprosto důsledně metodou, již snad nejpřesněji vystihuje termín psychologický realismus. Výrazové prostředky použité v Hráčích jsou prostředky moderní jemné psychologické hry, která je svého druhu v Gogolově díle výjimkou. Avšak ani v ní Gogol neztrácí své nejvlastnější vidění světa, spočívající v určité nadsázce zobrazovaných dějů. Všechna jemná psychologie byla, jak se v závěru ukáže, jen hrou, psychologii psychologie, psychologii na druhou.

Hráči i Revizor mají společné téma - téma podvodu. Slouží-li však toto téma v Revizorovi k jednoznačně viděnému, hyperbolizovanému obrazu stavu společnosti, pak v Hráčích je použito k neobvykle jemné analýze lidského myšlení a chování.

To, co se v Hráčích odehraje, je pravděpodobné, přirozené, odpovídající konvencím společenským, psychologickým i konvencím běžného uvažování, a přece - není to pravda. Gogol v Hráčích jako snad v jediném ze svých významných děl dospívá k nejednoznačnému vidění člověka a společnosti, k úvahám o lidských možnostech a schopnostech orientovat se ve světě. Třebaže Hráči nejsou jistě nejdokonalejším Gogolovým dílem a svým rozsahem patří dokonce k těm nejmenším, autor se

v nich možná nejvíce přiblížil své celoživotní touze zachytit člověka v jeho komplexnosti a univerzalitě, neboť ho označil jako bytost rozporuplnou, jejíž možnosti jsou velké, ale ne absolutní.

Úvahy o lidských možnostech a schopnostech patří k těm, které v posledních letech naše divadlo neobvykle zajímavě. Gogolovi Hráči se tak svým velice osobitým způsobem zařazují do dramaturgicko-inscenačního proudu Činoherního klubu.

Gogol měl a má mnoho následovníků: duchovně mezi ně patří i velikáni světové literatury, jakými byli například Saltykov-Ščedrin, Dostojevskij, Bulgakov. Pokud jde o Hráče, má však i následovníky ve volbě tématu. Téma Isti, respektive přelstěné Isti, racionálně konstruovaných rafinovaných „podrazů“, které podléhají konstrukcím ještě dokonalejším, vnesl do literatury jako hlavní téma autorské pozornosti právě Gogol. Bylo by velmi obtížné vyčíslit, kolik moderních literárních a filmových děl mu vděčí za svůj námět, dále rozvíjený a obměňovaný v mnoha různých variantách. Je to téma, které má - zdá se - dnešnímu světu co říci.

Gogol se celý svůj ne právě šťastný život mučil neodbytnou představou, že to, co dokázal, měl dokázat lépe. Stavy tvůrčího vzepětí se u něho střídaly se stavy hlubokých depresí, které ho dovedly až k několikerému zničení svého největšího díla, románu Mrtvé duše, a k opovrhlivému vztahu k celé své tvorbě. Gogol byl drcen touhou zachytit člověka a svět v celé jejich komplexnosti. Tato marná touha ho dovedla k naprostému zoufalství a konečně i ke smrti z totálního psychického vyčerpání. Neustálá živost a modernost jeho díla však dokládá, že se v této své nejtragičtější životní úvaze mýlil. To, co dokázal, už asi o mnoho lépe dokázat nelze.

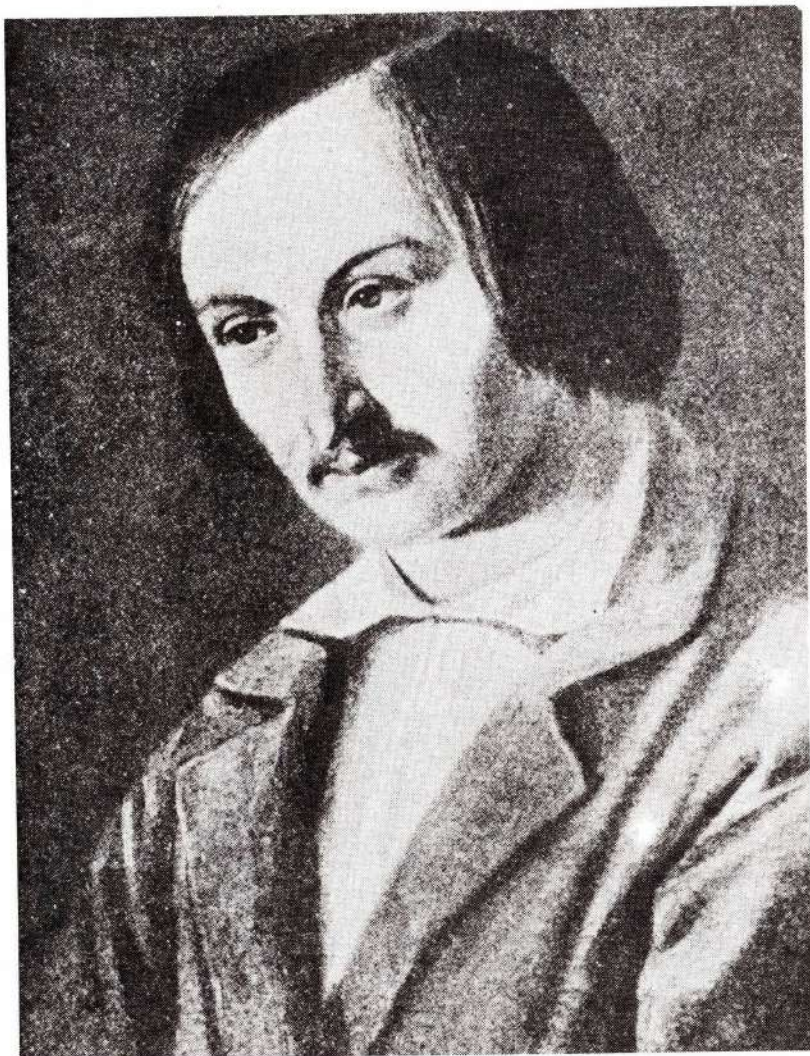

Puškin v kresbě Gogola

Gogol v kresbě Puškina

Dům na Via Sistina v Římě, v němž Gogol žil

Gogol v posledních letech života /olejomalba D.E. Gageny z r. 1859/

Gogolova pozůstalost

Tablo s podobiznami Gogolovy matky a sester

Podobizna N.V. Gogola z roku 1847 /kresba A.A. Ivanova/

V neděli před půstem k sobě Gogol pozval jednoho ze svých přátel a jako by se připravoval na smrt, ho žádal, aby dal některá jeho díla jistému církevnímu hodnostáři, aby s nimi naložil podle svého uvážení a některá aby vydal. Ten se ho snažil v jeho malomyslnosti povzbudit a odvést ho od všech myšlenek na smrt. V noci na úterý se ve svém pokoji dlouho o samotě modlil. Ve tři hodiny k sobě zavolal svého sluhu a zeptal se ho, je-li vytopena druhá polovina jeho pokojů. „Je tam chladno,“ zněla odpověď. „Podej mi plášť, půjdeme: musím tam něco zařídít.“ A se svíci v ruce se vydal na cestu; v každém pokoji, jímž procházeli se křížoval.

Když dorazil na místo, přikázal co možná nejtíšeji, aby nikoho neprobudili, otevřít dvířka krbu a pak chtěl, aby mu sluha podal ze skříně aktovku. Když mu ji podal, vytáhl z ní svazeček sešitů, převázaných tkaničkou, hodil je na ohniště a podpálil svíci, kterou držel v ruce. Sluha pochopil, co se děje, padl před ním na kolena a volal: „Pane, co to děláte, přestaňte s tím!“ - „To není tvoje věc,“ odpověděl mu, „modlí se!“ Sluha se dal do pláče a chtěl ho úprosit. Mezitím oheň pohasl, ohořely jen okraje sešitů. Gogol to zpozoroval, vyňal svazek z ohně, rozvázal tkaničku, narovnal listy tak, aby lépe hořely, znovu je zapálil, sedl si na židli ke krbu a čekal, dokud všechno neshoří a nerozpadne se v prach. Pak se pokřížoval, vrátil se do svého pokoje, políbil sluhu, lehl si na pohovku a dal se do pláče. „Leccos si zasloužilo spálit,“ řekl zamyšleně, „a za ledacos jiného by se za mne modlili k Bohu, ale dá-li Bůh, uzdravím se a všechno napravím.“

Ráno řekl hraběti Alexandru Petroviči Tolstému: „Představte si, jakou moc má zlý duch! Chtěl jsem spálit papíry, které už k tomu byly dávno určeny,

ale spálil jsem kapitoly Mrtvých duší, jež jsem chtěl po své smrti zanechat přátelům na památku.“

A to je vše, co až dodnes víme o zničení našeho neocenitelného uměleckého skvostu.

Ze vzpomínek M.P. Pogodina

Už skoro sto padesát let uplynulo od těch dob, co nám car Petr vymyl oči v očištné lázni evropské osvěty, vtiskl nám do rukou všechny prostředky a nástroje k práci, ale až dodnes zůstala naše prostranství stejně pustá, smutná a vylidněná, všechno kolem nás právě tak nevlídné a nepřívětivé, jako bychom stále ještě nebyli opravdu doma, pod rodnou střechou, ale zůstávali stát uprostřed cesty. A Rusko nás nevíta otevřenou náručí jako rodné bratry, ale jakousi chladnou, metelící zavátou poštovní stanicí, kde lze spatřit jen ke všemu lhostejného staničního dozorce a uslyšet jeho bezcitnou odpověď: „Koně nejsou (...)

Ale vyšší síla mě zase povznesla: není nenapravitelných poklesků, a právě ta pustá prostranství, jež naplnila mou duši steskem, nadchla mě svou majestátní rozlehlostí, poskytující tak rozsáhlé pole činnosti. Z duše mi šlo oslovení Ruska: jak by se z tebe neměl zrodit bohatýr, má-li tu tolik místa k rozletu.

Čtyři dopisy různým adresátům o Mrtvých duších (1843)

Svět je jako vír: věčně se v něm točí názory a mínění; ale všechno přemílá čas: jako plevy odletí všechno lživé a jako dobré zrní zůstanou pevné pravdy. To, co lidé pokládali za prázdné, to může

potom nabýt velkého významu. V hlubině chladného smíchu se mohou najít žhavé jiskry věčné mocné lásky. A kdo ví, třeba pak uznají všichni, že podle týchž zákonů, které způsobují, že hrdý a silný člověk je nicotný a slabý v neštěstí, ale slabý vzrůstá jako obr utrpením, že podle týchž zákonů člověk, který často pláče upřímnými, hlubokými slzami, směje se nejvíc ze všech na celém světě! ...

Na odchodu z divadla po uvedení nové komedie (1842)

Spolu s filosofickými úvahami Čaadajevovými a s básnickou reflexí Lermontovovou jsou Gogolova díla praktickým kursem poznávání Ruska. Je to řada patologických črt, vzatých ze života a vykre-

slených s ohromným a zcela originálním talentem.

Gogol v nich neútočí ani na vládu, ani na vyšší společnost, rozšiřuje pouze rámec, census a přestupuje hranice hlavních měst; za obět' vivisekce mu slouží: člověk z lesů a polí, vlk, drobný šlechtic; inkoustová duše, liška, provinční úředník a jejich rostodivné samice. Gogolova poesie, jeho smutný smích nejsou jen žalobou vznesenou proti nehoráznosti jejich živoření, ale i trýznivým křikem člověka, který se snaží zachránit dřív, než bude zaživa pohřben v tomto světě tupců. Takový křik se člověku mohl vydrat z prsou jen tehdy, jestliže v něm ještě úplně všechno nebylo zachváčeno nemocí, jestliže mu zůstala uchována obrovská obrodná síla. Gogol tušil - a mnozí to tušili spolu s ním - za zády mrtvých duší duše živé.

A. I. Gercen, Nová fáze ruské literatury

Ze všeho nejzajímavější a nejpřekvapivější byly řeči, které se mezi lidem šířily během Gogolova pohřebního ceremoniálu; spousta myšlenek; všichni se chtěli dopátrat, jakou má hodnotu. Četníci měli zato, že je to nějaký významný hrabě nebo kníže; nikdo si nedovedl představit, že pochovávají spisovatele; pouze jakýsi drožkář tvrdil, že to zemřel hlavní písař university, ne ten, co opisuje, ale ten, co věděl, jak se má komu psát, i panovníkovi, i gubernátorovi, prostě všem.

N.F. Pavlov A.V. Venevitinovi 1. března 1852, Moskva

Gogolova posmrtná maska

Program vydal Činoherní klub, scéna Divadla na Vinohradech - Praha 1, Ve Smečkách 26 / Připravili Vladimír Procházka a Joska Skalník / obálka a grafická úprava Joska Skalník / © DILIA / cena programu Kčs 3,60 VYTISKL MIR PRAHA

Cinoherní klub

N.V. GOGOL ~ HRÁČI

Překlad Leoš Suchařípa
Režie Ladislav Smoček
Dramaturgie Vladimír Procházka
Scéna Ladislav Smoček a Jiří Benda j. h.
Kostýmy Jarmila Konečná

Icharev / Josef Abrahám
Švochněv / Jiří Zahajský
Utěšitel / Jiří Kodet
Krugel / Petr Nárožný
Glov / Josef Vondráček
Glov, jeho syn / Rudolf Hrušínský ml.
Zamuchryškin / Miroslav Středa
Alexej / Miloslav Štibich
Gavrjuška / Václav Kotva

Představení řídí Miloslav Štibich
Světla / Jiří Pužej, Oldřich Hanton
Zvuk / Richard Bouška, Stanislav Ulenfeld
Rekvizity / Radvan Pácl
Stavby / John Bok, Tomáš Dubec,
Roman Havelský, Miroslav Rajtr
Garderóba / Zdena Boušková, Dana Martanová
Vlášeny / Janina Bursová

Premiéra 12. listopadu 1982

Činoherní klub
Ve Smečkách 26, Praha 1
scéna Divadla na Vinohradech
ředitel Divadla na Vinohradech
zasloužilý umělec Zdeněk Míka
umělecký vedoucí Činoherního klubu Jiří Daněk